

Suvestinė redakcija nuo 2017-01-18

Įsakymas paskelbtas: TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19044

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„INVESTICIJOS Į MATERIALŲJĮ TURTĄ“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA
INVESTICIJOMS Į ŽEMĖS ŪKIO VALDAS“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2014 m. gruodžio 4 d. Nr. 3D-926
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.2 ir 9.10 papunkčiais, atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 13 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 994/2014 (OL 2014 L 280, p. 1), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 808/2014, nustatančio Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 18), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014, nustatančio Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, pereinamojo laikotarpio nuostatas (OL 2014 L 227, p. 1), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320), nuostatas ir siekdama, kad būtų efektyviai panaudotos EŽŪFKP lėšos,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ įgyvendinimo taisyklės (pridedama).

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-926

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„INVESTICIJOS Į MATERIALŪJĮ TURĄ“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA
INVESTICIJOMS Į ŽEMĖS ŪKIO VALDAS“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ įgyvendinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 13 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 994/2014 (OL 2014 L 280, p. 1), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 808/2014, nustatančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 18), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, nustatančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, pereinamojo laikotarpio nuostatas (OL 2014 L 227, p. 1), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 programos įgyvendinimą, paskyrimo“ bei Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės).

II. SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

2. Šiose Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

2.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

2.2. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai.

2.3. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

2.4. **ES** – Europos Sąjunga.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **įkainis** – Ministerijos nustatytas įkainis, pagal kurį apskaičiuojama didžiausia mokėtina pinigų suma įrangai, technikai, mechanizmams, prekėms, paslaugoms ir (arba) darbams įsigyti. Įkainis nustatomas litais (nuo 2015 m. sausio 1 d. nustatomas eurai) be pridėtinės vertės mokesčio.

3.2. **inovacija** – projekte numatyta nauja technologija, idėja ar metodas naujiems procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliavoms ir produktams kurti arba esamiems tobulinti.

3.3. **projekto bendrosios išlaidos** (toliau – bendrosios išlaidos) – atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos, susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir (arba) įsigijimu, įskaitant ilgalaikę nuomą, ir gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu ir (arba) išperkamąją nuomą bei viešinimo išlaidos.

3.4. **Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema** (toliau – ŽŪMIS) – prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos reguliavimo srities priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinė sistema.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-515](#), 2015-06-18, paskelbta TAR 2015-06-18, i. k. 2015-09715

3.5. **žemės ūkio naudmenos** (toliau – ŽŪN) – dirbamoji žemė, sodai, pievos, ganyklos, naudojamų arba tinkamų naudoti žemės ūkio augalams auginti.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-515](#), 2015-06-18, paskelbta TAR 2015-06-18, i. k. 2015-09715

3.6. **žemės ūkio valda** (toliau – valda) – žemės ūkio veiklos ar alternatyviosios veiklos subjekto plėtojamos žemės ūkio veiklos ir (arba) alternatyviosios veiklos gamybos vienetų visuma, susijusi bendrais teisinaisiais, techniniais ir ekonominiais santykiais.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-515](#), 2015-06-18, paskelbta TAR 2015-06-18, i. k. 2015-09715

3.7. **žemės ūkio veikla** – veikla, apimanti žemės ūkio produktų gamybą, jų apdorojimą, savo pagamintų ir apdorotų žemės ūkio produktų perdirbimą (išskyrus maisto produktų gamybą ir realizavimą iš ne savo ūkyje pagamintų ir apdorotų žemės ūkio produktų).

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-515](#), 2015-06-18, paskelbta TAR 2015-06-18, i. k. 2015-09715

4. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Administravimo taisyklėse ir kituose Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktuose.

III. PRIORITETAI, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

5. Priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ (toliau – priemonės veiklos sritis) prioritetai:

5.1. visuose regionuose didinti ūkių gyvybingumą ir visų tipų žemės ūkio veiklos konkurencingumą, taip pat skatinti inovacines ūkių technologijas;

5.2. skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir tiekimą rinkai;

6. Priemonės veiklos srities tikslinės sritys:

6.1. modernizuoti ir restruktūrizuoti fizinį potencialą;

6.2. didinti ūkininkų pajamas iš žemės ūkio ir su juo susijusios veiklos;

6.3. skatinti didesnės pridėtinės vertės žemės ūkio produktų gamybą;

7. Priemonės veiklos srities kompleksiniai tikslai:

7.1. inovacijų kūrimas, diegimas ir sklaida;

7.2. aplinkos išsaugojimas ir tvari plėtra;

7.3. klimato kaitos švelninimas.

IV. REMIAMA VEIKLA

8. Pagal priemonės veiklos sritį remiama tokia veikla:

8.1. žemės ūkio produktų gamyba;

8.2. prekinių žemės ūkio produktų (pagamintų (išaugintų) valdoje) apdorojimas (rūšiavimas, pakavimas, surinkimas), perdirbimas ir teikimas rinkai (arba kooperatyvu, kuris iki paramos paraiškos pateikimo yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvu, supirktų iš savo narių jų ūkiuose pagamintų (išaugintų) žemės ūkio produktų apdorojimas (rūšiavimas, pakavimas, surinkimas), perdirbimas ir tiekimas rinkai).

9. Pagal priemonės veiklos sritį numatyti prioritetiniai sektoriai:

9.1. sodininkystė;

9.2. uogininkystė;

9.3. daržininkystė.

10. Pareiškėjo ūkis priskiriamas prie Taisyklių 9 punkte numatytų prioritetinių sektorių, jei:

10.1. pareiškėjo praėjusiais ataskaitiniais arba ataskaitiniais metais gautos pajamos iš konkretaus specializuoto sektoriaus veiklos sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų ūkio veiklos pajamų.

10.2. naujai įsteigto pripažinto žemės ūkio kooperatyvo visi nariai užsiima konkrečios specializuoto sektoriaus veikla ir kiekvienas kooperatyvo narys, užsiimantis konkrečia specializuota sektoriaus veikla, ne mažiau kaip 50 proc. visų ūkio pajamų praėjusiais ataskaitiniais arba ataskaitiniais metais gavo iš specializuoto sektoriaus veiklos.

V. GALIMI PAREIŠKĖJAI

11. Paramos gali kreiptis pareiškėjai, užsiimantys žemės ūkio veikla ir nustatyta tvarka įregistravę valdą, ūkininkai (fiziniai asmenys, įregistravę ūkininko ūkį, ir juridiniai asmenys).

12. Paramos besikreipiantys fiziniai asmenys turi būti ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus.

13. Paramos paraiškos, pateiktos fizinio ar juridinio asmens kartu su partneriais, nepriimamos.

14. Jei pareiškėjas mirė po paramos paraiškos pateikimo, bet iki sprendimo skirti paramą priėmimo dienos, paramos paraiška išregistruojama.

15. Suderinus su Agentūra, pateikus Agentūrai rašytinį prašymą dėl įsipareigojimų perėmimo, pareiškėjo prisiimti įsipareigojimai po sprendimo skirti paramą priėmimo galės būti perduoti asmeniui, perimančiam paramos gavėjo įsipareigojimus ir tęsiančiam veiklą, jei jis atitiks pareiškėjo tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus ir projektų atrankos kriterijus įsipareigojimų perėmimo metu.

VI. TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

16. Paraiškos tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi, vadovaujamosi registruose esančiais duomenimis.

17. Pareiškėjas laikomas tinkamu gauti paramą, jei atitinka šiame Taisyklių punkte išvardytas tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus. Tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai yra šie:

17.1. paraišką teikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju šių Taisyklių V skyriuje;

17.2. projektas atitinka šių Taisyklių III skyriuje nurodytus prioritetus, tikslines sritis ir prisideda prie kompleksinių tikslų įgyvendinimo;

17.3. projekto veikla ir išlaidos yra susijusios su remiama priemonės veikla, nurodyta šių Taisyklių IV skyriuje;

17.4. pareiškėjas užtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų;

17.5. pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – skolintas lėšas, paramos lėšas, iš veiklos gautinas lėšas – kuris turi būti pagrįstas verslo plano (projekto aprašo) finansinių ataskaitų duomenimis ir (arba) nurodytas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant finansinės institucijos sprendimą, kuriuo patvirtinama paskolos suteikimo galimybė, o iki paramos sutarties pasirašymo paramos gavėjas turi pateikti su finansine institucija pasirašytą paskolos sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins nuosavomis lėšomis. Tuo atveju, kai paramos sutartis nesudaroma, su finansine institucija pasirašyta paskolos sutartis turi būti pateikta iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos;

17.6. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondui (atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu);

17.7. pareiškėjas savo vardu, kaip valdos valdytojas, yra įregistravęs valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. gegužės 15 d. įsakymo Nr. 3D-278 „Dėl žemės ūkio valdų registravimo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre“ nustatyta tvarka;

17.8. pareiškėjas tvarko buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus (sudaromas balansas, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitos arba ūkinės veiklos pradžios balansas). Norintys gauti paramą ūkininkai privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą, vadovaudamiesi Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejetainė apskaitos sistema rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. 3D-491 „Dėl Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejetainė apskaitos sistema rekomendacijų patvirtinimo“. Jeigu pareiškėjas yra įmonė, kuri pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privalo atlikti auditą, jis turi pateikti audituotas finansines ataskaitas ir audito išvadą už praėjusius finansinius metus;

17.9. investicijos atitinka darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“, ir Elektrotechninių gaminių saugos techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos standartizacijos departamento direktoriaus 1999 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. 351/61 „Dėl Elektrotechninių gaminių saugos techninio reglamento patvirtinimo“;

17.10. nekilnojamasis turtas (statinys), į kurį investuojama, paramos paraiškos pateikimo dieną priklauso pareiškėjui, pareiškėjo sutuoktiniui arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui nuosavybės teise, arba pareiškėjui bendrosios dalinės nuosavybės teise, kai teisė į nekilnojamąjį turtą nustatyta notariškai patvirtintoje sutartyje ir pareiškėjas investuoja į savo dalį. Tokiu atveju, kai nekilnojamasis turtas (statinys), į kurį investuojama, priklauso sutuoktiniui asmeninės nuosavybės teise, pateikiamas rašytinis

sutuoktinio sutikimas investuoti į jam priklausančią nekilnojamąjį turtą (statinį) ir vykdyti verslo plane numatytą veiklą ne trumpiau kaip 10 metų nuo paramos sutarties pasirašymo ar sprendimo skirti paramą datos. Statiniai ir žemė po esamais ir (arba) numatomais statyti statiniais pareiškėjo gali būti nuomojami arba kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimas jais ne trumpesniai kaip 10 metų laikotarpiui nuo paramos paraiškos pateikimo datos. Jei statiniai ir žemė yra valdomi nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nuomos, panaudos sutartys paramos paraiškos pateikimo datai turi būti įregistruotos VĮ Registrų centre. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamos žemės valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta statybų galimybė;

17.11. investicijos atitinka higienos, maisto kokybės reikalavimus (šis reikalavimas taikomas, jei numatytos investicijos turi įtakos minėtų reikalavimų laikymuisi. Pareiškėjas turi pateikti tai patvirtinančią Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos pažymą);

17.12. pareiškėjas turi pakankamai profesinių įgūdžių ir kompetencijos. Profesinis pasirengimas ūkininkauti pripažįstamas pateikus vieną iš dokumentų, nurodytų Ūkininko arba jo partnerio (partnerių) profesinio pasirengimo ūkininkauti reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 3D-131 „Dėl ūkininko profesinio pasirengimo reikalavimų“. Šis reikalavimas taikomas Taisyklių 20.1.2 papunktyje nurodytiems pareiškėjams;

17.13. pareiškėjo ūkis (ūkininko ar juridinio asmens) nėra naujai besikuriantis ir iki paramos paraiškos pateikimo nepertraukiamai turi veikti (vykdoma žemės ūkio veikla) ne trumpiau kaip 1 metus. Šis reikalavimas netaikomas naujai įsteigtiems pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurių visi nariai užsiima žemės ūkio veikla;

17.14. pateiktas verslo planas, parengtas pagal šių Taisyklių 3 priede nustatytą formą (taikoma, kai prašoma daugiau kaip 172 640 Lt paramos (nuo 2015 m. sausio 1 d. – daugiau kaip 50 000 Eur) arba pagal paramos paraiškoje pateiktą formą (taikoma, kai prašoma ne daugiau kaip 172 640 Lt paramos (nuo 2015 m. sausio 1 d. – ne daugiau kaip 50 000 Eur);

17.15. pateiktame verslo plane pareiškėjas įrodo, kad ūkio subjektas atitinka ekonominio gyvybingumo kriterijus, kaip nurodyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“;

17.16. investicija pagerina bendrus žemės ūkio valdos veiklos rezultatus (pvz., įdiegiamos naujos gamybos technologijos, didinamas žemės ūkio augalų derlingumas, kuriami geresnės kokybės maisto produktai ir plečiamos pardavimo rinkos, mažinamas neigiamas poveikis aplinkai) ir padeda didinti žemės ūkio valdos konkurencingumą);

17.17. poveikio aplinkai įvertinimas atliekamas iki paramos paraiškos pateikimo vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nustatytais atvejais;

17.18. jei projekte numatyti statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo darbai, kartu su paramos paraiška pateikiamas statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai su statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto vertės skaičiavimu. Statinių techninis projektas (pateikiamas statinio techninio projekto, bendroji, sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, technologijos, aplinkos apsaugos, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys) ir statybą, rekonstravimą ar kapitalinį remontą leidžiantis dokumentas pateikiami iki pirmojo mokėjimo prašymo. Jei projekte numatyta nesudėtingų statinių (Statybos techninis reglamentas STR 1.01.07:2010 „Nesudėtingi statiniai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. D1-812 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.01.07:2010 „Nesudėtingi statiniai“, patvirtinimo“) statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas, kartu su paramos paraiška pareiškėjas pateikia nustatyta tvarka atsakingų institucijų suderintą supaprastintą statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto projektą (kai jis privalomas) arba kitus bendruosius projektinius dokumentus (sklypo planą su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikaciją ir aiškinamąjį raštą). Statinių projektams, kurių sąmatinė vertė 500 tūkst. Lt (penki šimtai tūkstančių litų) ir daugiau (nuo 2015 m. sausio 1 d. – 144 810 Eur ir daugiau), turi būti atlikta statinio techninio projekto statybos skaičiuojamosios kainos dalies ekspertizė, vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR.1.06.03:2002 „Statinio projekto ekspertizė ir statinio ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 214 „Dėl Statybos techninio reglamento STR.1.06.03:2002 „Statinio projekto ekspertizė ir statinio ekspertizė“ patvirtinimo“, nuostatomis. Ekspertizės išvada turi būti parengta įstaigos, turinčios teisę užsiimti šia veikla, ir gali būti pateikta iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Jei projekte numatyta naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas, tačiau jiems paramos neprašoma, šie dokumentai neteikiami;

17.19. parama teikiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktų (išskyrus žuvininkystės ir akvakultūros produktus) gamybai ir valdoje pagamintiems produktams apdoroti ir (arba) perdirbti. Apdorojimo ir perdirbimo proceso metu gautas galutinis produktas turi būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktas. Parama investicijoms į vaisių ir daržovių sektorių gali būti skiriama tik toms investicijoms, kurios nefinansuojamos pagal I Bendrosios žemės ūkio politikos ramsčio priemones ir iš kitų fondų;

17.20. parama teikiama pareiškėjams, kurių ūkių ekonominis dydis, išreikštas produkcijos standartine verte (SP), yra didesnis kaip 27 622 Lt (nuo 2015 m. sausio 1 d. – didesnis kaip 8 000 Eur) (ūkio ekonominis dydis skaičiuojamas pagal Produkcijos standartine verte išreikšto žemės

ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. 3D-382 „Dėl Produkcijos standartine verte išreikšto žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“);

17.21. pajamos iš žemės ūkio veiklos per 1 metų laikotarpį iki paramos paraiškos pateikimo sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų valdos veiklos pajamų (šis reikalavimas netaikomas pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurių visi nariai užsiima žemės ūkio veikla);

17.22. parama neteikiama pareiškėjams, dalyvaujantiems Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srityje „Parama smulkiesiems ūkiams“;

17.23. parama neteikiama pareiškėjui, jei remiantis Dirbtinai sukurtų sąlygų paramai gauti nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Dirbtinai sukurtų sąlygų paramai gauti nustatymo metodikos patvirtinimo“ nustatoma, kad pareiškėjas dirbtinai sukūrė tokiai paramai gauti reikalingas sąlygas;

17.24. parama neteikiama finansinių sunkumų turinčiam pareiškėjui (pareiškėjas bankrutuoja arba yra likviduojamas);

17.25. kai parama teikiama jauniems ūkininkams, asmenims, kurie paramos paraiškos pateikimo datą yra ne vyresni kaip 40 metų amžiaus, turi reikiamų profesinių įgūdžių bei kompetencijos ir pirmą kartą įsisteigia žemės ūkio valdoje kaip tos valdos valdytojai, parama gali būti skiriama investicijoms, daromoms siekiant atitikti Europos Sąjungos standartus, taikomus žemės ūkio gamybai, įskaitant darbo saugos standartus. Tokia parama gali būti teikiama ilgiausiai 24 mėnesius nuo įsisteigimo dienos;

17.26. parama neteikiama projektams, vykdomiems ne Lietuvos Respublikos teritorijoje.

VII. ĮSIPAREIGOJIMAI

18. Pareiškėjas prisiima šiuos įsipareigojimus:

18.1. apdrausti turtą, kuriam įsigyti ar sukurti bus panaudota parama, nuo paramos sutarties pasirašymo arba nuo sprendimo skirti paramą datos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos (didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų projekto įgyvendinimo laikotarpiui, o įgyvendinus projektą – likutinei vertei, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas). Reikalavimas gali būti netaikomas, jei pareiškėjas įrodo, kad apdrausti paramos lėšomis įgytą ar sukurtą turtą nėra galimybių, ir kartu su mokėjimo prašymu pateikia bent tris šio fakto patvirtinimo oficialius skirtingų draudimo įmonių atsisakymo suteikti draudimo paslaugas raštus;

18.2. nekeisti projekto įgyvendinimo vietos ir sąlygų, vykdyti verslo plane numatytą žemės ūkio veiklą, neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto

nuo paramos sutarties pasirašymo arba nuo sprendimo skirti paramą datos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

18.3. nuo paramos paraiškos pateikimo datos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą šių Taisyklių 17.8 papunktyje nustatyta tvarka;

18.4. viešinti paramą, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintomis Informavimo apie Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą ir suteiktos paramos viešinimo taisyklėmis;

18.5. užtikrinti, kad jo ūkio ekonominis dydis, išreikštas produkcijos standartine verte (SP), projekto kontrolės laikotarpio pabaigoje bus didesnis kaip 27 622 Lt (nuo 2015 m. sausio 1 d. – didesnis kaip 8 000 Eur);

18.6. užtikrinti, kad jo įsigytos investicijos projekto kontrolės laikotarpio pabaigoje atitiks higienos ir maisto kokybės reikalavimus (jei investicijos turi įtakos minėtų reikalavimų laikymuisi);

18.7. užtikrinti, kad pripažinto žemės ūkio kooperatyvo statusas bus išlaikytas iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos.

VIII. PARAMOS DYDIS IR INTENSYVUMAS

19. Suteikiamos paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas.

20. Pagal priemonės veiklos sritį:

20.1. kai vykdoma Taisyklių 8.1 papunktyje nurodyta veikla:

20.1.1. finansuojama iki 50 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų;

20.1.2. jauniems ūkininkams (asmenys, kurie paramos paraiškos pateikimo dieną jaunesni nei 40 metų amžiaus ir turi reikiamų profesinių įgūdžių bei kompetencijos), investuojantiems penkerių metų laikotarpiu po įsikūrimo, finansuojama iki 70 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų;

20.1.3. pareiškėjams, ūkininkaujantiems mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse ir (arba) vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, finansuojama iki 70 proc. Pareiškėjo ūkis laikomas esančiu mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse, jei ne mažiau kaip 50 proc. jo žemės ūkio paskirties žemės ploto arba kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) narių žemės ūkio paskirties žemės ploto yra mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse (Mažiau palankių ūkininkauti vietovių nustatymo tvarka ir mažiau palankios ūkininkauti vietovės patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 3D-72 „Dėl mažiau palankių ūkininkauti vietovių“. Mažiau palankus ūkininkauti žemės ūkio paskirties žemės plotas, kai jis deklaruojamas, nustatomas pagal 2014 metais deklaruotas ŽŪN;

20.1.4. pareiškėjams, investuojantiems į ekologinį ūkininkavimą, finansuojama iki 70 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjas turi turėti sertifikavimo institucijos išduotą ekologinės gamybos sertifikatą, galiojantį paramos paraiškos pateikimo dieną. Turi būti sertifikuota ne mažiau kaip 50 proc. ŽŪN ploto (nustatomas pagal 2014 metais deklaruotas ŽŪN);

20.1.5. didžiausias kompleksinės paramos lygis – iki 70 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų;

20.2. kai vykdoma Taisyklių 8.2 papunktyje nurodyta veikla – finansuojama iki 50 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų;

20.3. didžiausia paramos suma vienam paramos gavėjui:

20.3.1. projektui negali viršyti 172 640 Lt (vienas šimtas septyniasdešimt du tūkstančiai šeši šimtai keturiasdešimt litų) arba 1 381 120 Lt (vienas milijonas trys šimtai aštuoniasdešimt vienas tūkstantis vienas šimtas dvidešimt litų). Nuo 2015 m. sausio 1 d. – projektui negali viršyti 50 000 Eur (penkiasdešimt tūkstančių eurų) arba 400 000 Eur (keturi šimtai tūkstančių eurų);

20.3.2. 2014–2020 metų laikotarpiu negali viršyti 1 381 120 Lt (vienas milijonas trys šimtai aštuoniasdešimt vienas tūkstantis vienas šimtas dvidešimt litų). Nuo 2015 m. sausio 1 d. – negali viršyti 400 000 Eur (keturi šimtai tūkstančių eurų);

20.3.3. ūkio subjektams, investuojantiems į žeminius šiltnamius, didžiausia paramos suma projektui ir 2014–2020 metų laikotarpiu negali viršyti 34 528 000 Lt (trisdešimt keturi milijonai penki šimtai dvidešimt aštuoni tūkstančiai litų). Nuo 2015 m. sausio 1 d. – negali viršyti 10 000 000 Eur (dešimt milijonų eurų). Žeminis šiltnamis – pagal nustatyta tvarka parengtą projektą pastatytas statinys, registruotas Nekilnojamojo turto registre ir (arba) Žemės ūkio ir kaimo verslo registre, uždengtas stiklo, polietileno arba polikarbonato danga su sumontuota veikiančia stacionaria šildymo ir automatine laistymo ir tręšimo sistema. Šiame šiltnamyje veikla vykdoma ne trumpiau kaip 8 mėnesius per kalendorinius metus.

21. Partnerių ir (arba) susijusių įmonių (Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas), sutuoktinių didžiausia bendra gauta paramos suma 2014–2020 metų laikotarpiu pagal šią priemonės veiklos sritį negali viršyti 3 452 800 Lt (trys milijonai keturi šimtai penkiasdešimt du tūkstančiai aštuoni šimtai litų). Nuo 2015 m. sausio 1 d. – negali viršyti 1 000 000 Eur (vienas milijonas eurų) ir Taisyklių 20.3.3 papunktyje 2014–2020 metų laikotarpiui nustatytos didžiausios paramos sumos.

22. Pareiškėjas per vieną paramos paraiškų teikimo etapą gali pateikti vieną projektą, kuris apima vieną iš Taisyklių 8.1 ar 8.2 papunkčiuose nurodytų veiklų, ir tik pagal vieną žemės ūkio veiklos prioritetinį sektorių, nurodytą Taisyklių 9 punkte.

23. Pareiškėjas, paramos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu tuo pačiu metu negali dalyvauti įgyvendinant kitas investicines Programos priemones ir (arba) veiklos sritis.

24. Pakartotinai investicinės paramos galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnįjį ES lėšomis finansuojamą projektą, t. y. ne anksčiau kaip pateikus paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą (netaikoma Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“ veiklai „Asbestinių stogų dangos keitimas“).

25. Jei pareiškėjas naudojasi kredito įstaigų išduotais kreditais projektui, kuriam prašoma paramos, finansuoti ir pareiškėjui teikiama valstybės pagalba, kompensuojant dalį kredito įstaigai sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, didžiausia bendra paramos, skiriamos pagal Taisykles, ir valstybės pagalbos lėšų suma bei intensyvumas vienam projektui ir jo tinkamoms finansuoti išlaidoms negali viršyti Taisyklėse nustatytų dydžių.

IX. TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

26. Projekto įgyvendinimo trukmė turi būti nurodyta paramos paraiškoje, verslo plane ir negali viršyti 24 mėnesių laikotarpio nuo paramos sutarties pasirašymo arba nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos.

27. Projekte turi būti numatytos visos išlaidos, kurios yra susijusios su projekto įgyvendinimu ir numatyta vykdyti veikla. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, ir ne daugiau nei numatytas paramos dydis ir intensyvumas. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti išvardytos pagal išlaidų kategorijas. Jei iki paramos paraiškos pateikimo prekių paslaugų ir (arba) darbų pirkimai neatlikti, tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiami trys komerciniai pasiūlymai, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą. Tuo atveju, kai pareiškėjo pateiktuose komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės (paslaugos) darbų kaina yra 10 proc. didesnė, nei analogiškos rinkoje egzistuojančios prekės (paslaugos) ar darbų kainos, atliekami Administravimo taisyklių 69 punkte nurodyti veiksmai.

28. Jei prekių paslaugų ir (arba) darbų pirkimai (bendrųjų išlaidų atveju) atlikti iki paramos paraiškos pateikimo, pareiškėjas pirkimų dokumentų kopijas turi pateikti kartu su paramos paraiška.

29. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

29.1. būtinos projektui vykdyti ir numatytos paramos paraiškoje;

29.2. realiai suplanuotos, pagrįstos ir neviršijančios vidutinių rinkos kainų;

29.3. patirtos (apmokėtos) po paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau šios išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų sąraše pagal šių Taisyklių 30 punktą arba jei jos padarytos nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų teisės aktuose;

29.4. bendrosios išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su projekto parengimu ir administravimu ir kurios yra patirtos ne anksčiau kaip prieš vienerius metus iki paramos paraiškos pateikimo dienos, bet ne anksčiau nei 2014 m. sausio 1 d. Tačiau, jei parama projektui neskiriama arba jei pirkimai atlikti nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų teisės aktuose, bendrosios išlaidos nefinansuojamos;

29.5. faktiškai padarytos ir paramos gavėjo apskaitoje užfiksuotos išlaidos, pagrįstos dokumentų originalais arba nustatyta tvarka patvirtintomis kopijomis;

29.6. išperkamąją (finansinę) nuomą įsigyjamas turtas turi tapti paramos gavėjo nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos. Įsigyjamo turto dalis, pagal finansinės išperkamosios nuomos sutartį, neapmokėta iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos, paramos lėšomis nefinansuojama. Jei įsigyjama teisės aktų nustatyta tvarka privaloma registruoti nauja žemės ūkio technika ar transporto priemonės, nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų sąraše, pateiktame Taisyklių 30.1 ir 30.4 papunkčiuose, buvo įregistruotos juridinio asmens, vykdančio žemės ūkio technikos ar transporto priemonių pardavimo veiklą, vardu, pareiškėjas turi pateikti to juridinio asmens rašytinį patvirtinimą, kad žemės ūkio technika ar transporto priemonė nebuvo eksploatuota.

30. Tinkamų išlaidų kategorijos:

30.1. nauja žemės ūkio technika ir įranga (įrangos kategorijai negali būti priskirtos jokios transporto priemonės), skirta projekto reikmėms. Įgyjama nauja žemės ūkio technika turi būti kompleksinė projekto dalis;

30.2. nauji technologiniai įrenginiai, skirti projekto reikmėms;

30.3. nauja kompiuterinė ir programinė įranga, skirta projekto reikmėms;

30.4. naujos N ir O kategorijų transporto priemonės, kaip nurodyta Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“, skirtos projekto reikmėms;

30.5. gamybinių statinių (pastatų) statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas;

30.6. infrastruktūra valdoje, jei ji susijusi su žemės ūkio produktų gamyba ir (arba) apdorojimu, ir (arba) perdirbimu ir paruošimu realizacijai:

30.6.1. kelių įrengimas, rekonstravimas ar kapitalinis remontas;

30.6.2. vietinio vandentiekio ir vietinės kanalizacijos sistemų įrengimas, rekonstravimas ar kapitalinis remontas;

30.6.3. artezinių gręžinių, laistymo įrenginių įrengimas, rekonstravimas ar kapitalinis remontas;

30.7. daugiamečių vaiskrūmių, vaismedžių įsigijimas ir jų sodinimo paslaugos;

30.7.1. kai įveisiamas naujas vaismedžių sodas, ŽŪN, kuriose įveisiamas naujas sodas, turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise ir (arba) gali būti nuo paramos paraiškos pateikimo dienos ne trumpesniam kaip 15 metų laikotarpiui tik iš privačių asmenų ir valstybės nuomojamos, valdomos panaudos ar kitais pagrindais. Jei ŽŪN yra valdomos nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nuomos, panaudos sutartys paramos paraiškos pateikimo dienai turi būti įregistruotos VĮ Registrų centre. Nuomos, panaudos ar kitais pagrindais naudojamų ŽŪN valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta naujo sodo įveisimo galimybė;

30.7.2. kai įveisiamas naujas vaiskrūmių sodas, ŽŪN, kuriose įveisiamas naujas sodas, turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise ir (arba) gali būti nuo paramos paraiškos pateikimo dienos ne trumpesniam kaip 10 metų laikotarpiui tik iš privačių asmenų ir valstybės nuomojamos, valdomos panaudos ar kitais pagrindais. Jei ŽŪN yra valdomos nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nuomos, panaudos sutartys paramos paraiškos pateikimo dienai turi būti įregistruotos VĮ Registrų centre. Nuomos, panaudos ar kitais pagrindais naudojamų ŽŪN valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta naujo sodo įveisimo galimybė;

30.7.3. kai atkuriami esantys vaiskrūmių ir vaismedžių sodai, ŽŪN, kuriose yra sodas, turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise ir (arba) gali būti nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos iš privačių asmenų ir valstybės nuomojamos, valdomos panaudos ar kitais pagrindais. Jei ŽŪN yra valdomos nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nuomos, panaudos sutartys paramos paraiškos pateikimo dienai turi būti įregistruotos VĮ Registrų centre. Nuomos, panaudos ar kitais pagrindais naudojamų ŽŪN valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta naujo sodo įveisimo galimybė;

30.8. bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali būti ne daugiau kaip 10 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų vertės be pridėtinės vertės mokesčio (PVM). Projekto viešinimo išlaidos turi būti patirtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintomis Informavimo apie Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą ir suteiktos paramos viešinimo taisyklėmis.

31. Netinkamos finansuoti išlaidos:

31.1. išlaidos, nesusijusios su projektu ir remiama veikla ir neįvardytos šių Taisyklių 30 punkte;

31.2. trumpalaikis turtas;

31.3. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus ar paslaugas, nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų teisės aktuose, išskyrus atvejus, kai yra nustatyti įkainiai. Žemės ūkio paskirties gamybinių statinių (pastatų) statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto finansavimo atveju pareiškėjas arba paramos gavėjas turi teisę vadovautis nustatytais statinių įkainiais arba šias paslaugas pirkti pagal pirkimų procedūras;

31.4. išlaidos, viršijančios Ministerijos 2014–2020 metų laikotarpiui nustatytus įkainius. Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra didesnė už nustatytus įkainius,

finansuojama pagal nustatytus įkainius. Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra mažesnė negu pagal nustatytus įkainius ir neviršija vidutinės rinkos kainos, finansuojama pagal pasiūlyme pateiktą kainą;

31.5. išlaidos, susijusios su išperkamosios (finansinės) nuomos sutartimi, pavyzdžiui, nuomotojo pelnas, palūkanų refinansavimo, pridėtinės išlaidos, draudimo įmokos;

31.6. žemės ūkio gamybos teisių ir teisių į išmokas įsigijimo išlaidos;

31.7. vienmečių augalų įsigijimo ir tų augalų sodinimo išlaidos;

31.8. T3 kategorijos traktoriai, pagaminti keturračių motociklų pagrindu;

31.9. N₁G kategorijos transporto priemonės;

31.10. grūdinių kultūrų derliaus nuėmimo kombainai;

31.11. investicijos į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas).

32. Pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis (PVM), kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

X. PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

33. Paramos paraiškos formos pateikiamos šių Taisyklių prieduose (1 priedas, kai prašoma daugiau kaip 172 640 Lt paramos (nuo 2015 m. sausio 1 d. – daugiau kaip 50 000 Eur), ir 2 priedas, kai prašoma mažiau kaip 172 640 Lt paramos (nuo 2015 m. sausio 1 d. – mažiau kaip 50 000 Eur) ir skelbiamos Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse adresais: www.zum.lt ir www.nma.lt.

34. Paramos paraiška ir (arba) dokumentai turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos ir jų priedai nepriimami.

35. Paramos paraiška ir jos priedai turi būti pateikti spausdintine forma (surinkti kompiuteriu). Ranka užpildytos paramos paraiškos nepriimamos.

36. Paramos paraiškas priima iš pareiškėjų ir registruoja Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritoriniai paramos administravimo skyriai adresais, nurodytais interneto svetainėje www.nma.lt. Paramos paraiška ir (arba) papildomi dokumentai turi būti pateikti asmeniškai ar per įgaliotą asmenį. Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį, faksu arba elektroniniu paštu ir t. t.) arba kitais adresais pateiktos paraiškos nepriimamos.

37. Paramos paraiškų pildymas, registravimas ir vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

38. Užregistravus paramos paraišką, pirmiausia atliekamas administracinės atitikties tikrinimas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

39. Paramos paraiškos tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustatoma, ar projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir galima paramos suma, suapvalinta iki sveikųjų skaičių.

XI. PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

40. Projektų atrankos vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

41. Atrankos kriterijai:

41.1. pareiškėjo ūkio ekonominis dydis, išreikštas produkcijos standartine verte (SP), yra didesnis kaip 27 622 Lt (nuo 2015 m. sausio 1 d. – didesnis kaip 8 000 Eur), bet mažesnis kaip 86 320 Lt (nuo 2015 m. sausio 1 d. – mažesnis kaip 25 000 Eur) – suteikiama 20 balų;

41.2. pareiškėjo patirtis prioritetinėje (sodininkystės, uogininkystės, daržininkystės) veikloje, kuriai prašoma paramos (nustatoma pagal tai, kiek metų nepertraukiamai pareiškėjas deklaruoja prioritetinę veiklą, kuriai prašo paramos, tiesioginių išmokų paraiškose. Tuo atveju, kai pareiškėjas nevykdo deklaravimo, nustatoma pagal ūkininko ūkio ar juridinio asmens registravimo pažymėjimo datą):

- didesnė negu 5 metai – suteikiama 20 balų;
- didesnė negu 4 metai , iki 5 metų – suteikiama 15 balų;
- didesnė negu 3 metai , iki 4 metų – suteikiama 10 balų.

41.3. ūkio subjekto veiklos ekonominis efektyvumas (priklausomai nuo prašomos paramos dydžio) – suteikiama 15 balų:

41.3.1. ūkio subjekto vidinė gražos norma yra didesnė kaip 5 proc. (taikoma, kai prašoma daugiau kaip 172 640 Lt paramos (nuo 2015 m. sausio 1 d. – daugiau kaip 50 000 Eur) – suteikiama 15 balų;

41.3.2. ūkio subjekto grynas pelningumas, įgyvendinus projektą, padidėja daugiau kaip 2 proc. punktais (taikoma, kai prašoma mažiau kaip 172 640 Lt paramos (nuo 2015 m. sausio 1 d. – mažiau kaip 50 000 Eur) – suteikiama 15 balų;

41.4. projektui įgyvendinti prašoma mažesnio paramos intensyvumo, nei nustatytas galimas didžiausias paramos intensyvumas:

- kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo nuo 5 iki 10 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 5 balai;
- kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo nuo 10 iki 20 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiama 10 balų;
- kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo daugiau kaip 20 procentinių punktų – suteikiama 15 balų.

41.5. pareiškėjas yra pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narys:

- daugiau negu 2 metai – suteikiama 10 balų;
- nuo 1 iki 2 metų – suteikiami 5 balai.

41.6. ūkyje diegiamos inovacijos – suteikiama 10 balų (projekto inovatyvumas vertinamas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu patvirtinta Projektų inovatyvumo vertinimo metodika);

41.7. pareiškėjas (ūkininkas ar juridinio asmens darbuotojas) ne anksčiau kaip prieš 2 metus iki paramos paraiškos pateikimo dalyvavo mokymuose, susijusiuose su aplinkosaugos reikalavimų laikymusi ūkio veikloje (pateiktas mokymų organizatoriaus išduotas pažymėjimas) – suteikiami 5 balai;

41.8. pareiškėjas dalyvavo Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonėje „Naudojimasis konsultavimo paslaugomis“ ir gavo konsultacijas pagal pirmąją šios priemonės veiklos sritį klausimais dėl ūkio atitikimo teisės aktų nustatytiems valdymo bei geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimams – suteikiami 5 balai.

42. Privalomas mažiausias projektų atrankos balų skaičius – 25 privalomi balai. Jeigu projektų atrankos vertinimo metu nustatoma, kad projektas nesurinko privalomo mažiausio 25 balų skaičiaus, paramos paraiška atmetama.

43. Paramos paraiškų atrankos pirmumo eilės sudarymas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XII. PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

44. Pagal priemonę galimi du paramos paraiškų tvirtinimo būdai:

44.1. kai projekto vertė viršija 1 mln. Lt be PVM (nuo 2015 m. sausio 1 d. – viršija 289 620 Eur be PVM):

44.1.1. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai;

44.1.2. Ministerijos sudarytas Projektų atrankos komitetas (toliau – PAK) svarsto projektus ir priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl finansuotinų ir (arba) nefinansuotinų projektų. Vadovaujantis PAK rekomendacijomis, galutinį sprendimą dėl paramos skyrimo ir (arba) neskyrimo priima ministras ar jo įgaliotas asmuo ir Ministerija informuoja Agentūrą per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos.

44.2. kai projekto vertė iki 1 mln. Lt be PVM (nuo 2015 m. sausio 1 d. – iki 289 620 Eur be PVM), sprendimas dėl paramos skyrimo arba neskyrimo įteisinamas Agentūros direktoriaus nustatyta tvarka. Apie priimtą sprendimą Agentūra informuoja Ministeriją per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos.

45. Agentūra apie sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskystimo informuoja pareiškėjus Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

46. Priėmusi sprendimą ar gavusi sprendimą iš Ministerijos suteikti paramą, Agentūra, vadovaudamasi Administravimo taisyklių nustatyta tvarka, rengia paramos sutartį. Paramos sutartis nesudaroma tuo atveju, kai pareiškėjo prašoma paramos suma pagal priemonės veiklos sritį buvo ne didesnė kaip 172 640 Lt (nuo 2015 m. sausio 1 d. – ne didesnė kaip 50 000 Eur).

47. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, šios sutarties įsigaliojimo dieną tampa paramos gavėju. Pareiškėjas, kurio pagal priemonės veiklos sritį prašoma paramos suma buvo ne didesnė kaip 172 640 Lt (nuo 2015 m. sausio 1 d. – ne didesnė kaip 50 000 Eur), tampa paramos gavėju, kai priimtas sprendimas suteikti paramą.

XIII. MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

48. Paramos gavėjas po kiekvieno projekto įgyvendinimo etapo, kaip numatyta paramos sutartyje arba paramos paraiškoje (2 priedas), pateikia nustatytos formos mokėjimo prašymą Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka. Jei projekte numatytos statybos, jos turi būti vykdomos vienu etapu be tarpinių mokėjimų, tačiau jei technologiškai statybas galima išskirti į kelis etapus, gali būti pateikiami keli mokėjimo prašymai. Jei numatyta kelių atskirų statinių (pastatų) statyba, ji gali būti vykdoma etapais, ir mokėjimo prašymas pateikiamas užbaigus kiekvieną statybų etapą.

49. Mokėjimo prašymus kartu su reikiamaiais priedais iš paramos gavėjų priima ir registruoja Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritoriniai paramos administravimo skyriai adresais, nurodytais interneto svetainėje www.nma.lt. Taip pat šie dokumentai gali būti pateikiami ir per ŽŪMIS.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-515](#), 2015-06-18, paskelbta TAR 2015-06-18, i. k. 2015-09715

50. Paramos gavėjas mokėjimo prašymą ir susijusius dokumentus turi užpildyti lietuvių kalba. Kita kalba užpildyti mokėjimo prašymai ir jo priedai nepriimami.

51. Mokėjimo prašymai turi būti pateikti laiku (paramos sutartyje arba paramos paraiškoje numatytais terminais) Agentūrai vienu iš šių būdų:

51.1. spausdintine (popieriuje pateikta) forma. Mokėjimo prašymas ir (arba) papildomi dokumentai turi būti pateikti paramos gavėjo asmeniškai ar per įgaliotą asmenį. Kitais būdais (pvz., paštu, faksu arba elektroniniu paštu) arba kitais adresais pateikti mokėjimo prašymai nebus priimami;

51.2. elektronine forma, naudojantis ŽŪMIS portalo internetine prieiga. Prie mokėjimo prašymo pridedami dokumentai turi būti elektroninės formos (spausdintinis dokumentas turi būti nuskenuotas ir pateiktas kartu su mokėjimo prašymu).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-515](#), 2015-06-18, paskelbta TAR 2015-06-18, i. k. 2015-09715

52. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai, mokėjimo prašymas užregistruojamas, tačiau pareiškėjas raštu turi Agentūrai paaiškinti priežastis ir pateikti pateisinamus dokumentus, kuriuose pagrindžiamos vėlavimo priežastys. Sankcijos dėl pavėluoto mokėjimo prašymo pateikimo nustatomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro patvirtinta sankcijų taikymo metodika.

53. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo pateikimo terminą arba paskirstyti paramos objektus tarp paramos dalių, jis iki atitinkamo termino pabaigos turi Agentūrai raštu pateikti argumentuotą prašymą dėl termino pratęsimo arba dėl paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių.

54. Mokėjimo prašymai vertinami Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

55. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansines institucijas.

56. Šiai priemonei taikomas išlaidų kompensavimo mokėjimo būdas.

57. Taikant išlaidų kompensavimo mokėjimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą iš nuosavų arba skolintų lėšų ir paramos sutartyje arba paramos paraiškoje, kai paramos sutartis nesudaroma, nustatytu periodiškumu Agentūrai teikia mokėjimo prašymus vienu iš Administravimo taisyklėse nustatytų būdų, kuriuose deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus.

58. Paramos gavėjas gali pateikti:

58.1. iki 4 mokėjimo prašymų;

58.2. iki 6 mokėjimo prašymų, kai projekto vertė yra didesnė kaip 400 000 Eur (be PVM) ir (arba) projekte numatyta įgyvendinti naujų gamybinių statinių (pastatų) statybą arba esamų rekonstravimo ar kapitalinio remonto darbus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-34](#), 2017-01-17, paskelbta TAR 2017-01-17, i. k. 2017-01011

59. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas bei galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

60. Paramos lėšos išmokamos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XIV. SANKCIJOS

61. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiam) projektą paramos gavėjui gali būti taikomos ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos sankcijos. Gali būti taikomos tokios sankcijos: paramos sumažinimas, paramos teikimo sustabdymas ir (arba) nutraukimas, sutarties

nutraukimas ir (arba) reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos; apribojimas teikti paraiškas; kitos poveikio priemonės dėl su gauta arba prašoma parama susijusių įsipareigojimų nevykdymo ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymo.

62. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintoje sankcijų taikymo metodikoje.

63. Pagal priemonės veiklos sritį paramos sumažinimas taip pat taikomas ir tais atvejais, kai, paramos gavėjui pateikus galutinį mokėjimo prašymą, nustatoma, kad paramos gavėjas grynojo pelningumo nepadidino Taisyklių 41.3.2 papunktyje nustatytu dydžiu:

63.1. skirta parama sumažinama 25 proc., kai grynasis pelningumas padidinamas daugiau kaip 1 proc. punktu, iki 2 proc. punktų įskaitytinai;

63.2. skirta parama sumažinama 50 proc., kai grynasis pelningumas padidinamas daugiau kaip 0,1 proc. punktu, iki 1 proc. punkto įskaitytinai.

64. Pagal priemonės veiklos sritį paramos susigražinimas taip pat taikomas ir tais atvejais, kai projekto kontrolės laikotarpio pabaigoje paramos gavėjo paramos paraiškoje nurodytas ūkio ekonominis dydis, išreiškiamas produkcijos standartine verte (SP), yra mažesnis kaip 27 622 Lt (nuo 2015 m. sausio 1 d. – mažesnis kaip 8 000 Eur).

XV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

65. Projektų įgyvendinimo priežiūra ir tikrinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

66. Apskundimo tvarka nustatyta Administravimo taisyklėse.

67. Patikrų vietoje atlikimo tvarka nustatyta Administravimo taisyklėse.

68. Šių Taisyklių prieduose pateiktų duomenų, kurie būtini paramos paraiškai vertinti, litais išreikštas skaitmenines vertes nuo 2015 m. sausio 1 d. Agentūra perskaičiuoja į eurus išreikštas vertes, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos euro įvedimo Lietuvos Respublikoje įstatyme nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-515](#), 2015-06-18, paskelbta TAR 2015-06-18, i. k. 2015-09715

Dėl žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. 3D-926 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-34](#), 2017-01-17, paskelbta TAR 2017-01-17, i. k. 2017-01011

Dėl žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. 3D-926 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo